

Mirana Likar Bajželj

Osem brontozavrovih kosti

Jaz sem zelo vesela oseba, to moram povedati takoj na začetku. Če bi znal, bi pisal humoreske. Pravzaprav pišem humoreske, vendar se zavedam, da je humor najtežji literarni žanr, zato jih zaenkrat pišem le zase. No, kakšno prebere tudi moja žena. Hčerki sta jih brali prej, zdaj sta diplomirali in šli vsaka na svoj konec, odseljeni, odrasli, za očeta se ne zanimata več toliko, saj me razumete. Mogoče bo kdaj prišel trenutek, ko bom kaj od napisanega tudi objavil, a je glede na to, da imam okoli sedemdeset let, je to manj verjetno. Tudi zaradi tega *okoli* sem pri vas. To s humorjem nima neposredno opraviti, se pa z njim ta *okoli* lažje prenaša.

Za moj okus je najbolj humorne stvari pisal Mark Twain. Njegov Huckleberry Finn je moj najljubši junak. Poznate? Že opozorilo na prvi strani je smešno: *Kdor bo v zgodbi iskal poduk, bo preganjan, kdor bo iskal motiv, bo kazensko preganjan, kdor bo iskal zaplet, bo ustreljen ... Po piščevem nalogu G. G., poveljnik težke artilerije ... Veste, kdo je bil G. G.? General Grant! Se tudi vam zdi duhovito? Me veseli.*

Na pamet znam tudi Twainove besede, ki jih je zapisal ob pisanju zgodbe o Hucku Finnu: *Korak za korakom bom pripeljal dvanajstletnega dečka skozi življenje (v prvi osebi), toda ne Toma Sawyerja – on ne bi bil primeren za kaj takega.* Takoj sem se strinjal. Ne, on ne bi bil primeren. Jaz pa. Takoj

Zgodba *Osem brontozavrovih kosti* je bila nagrajena kot najboljša kratka zgodba, poslana na anonimni natečaj revije *Sodobnost*.

sem se vživel. Ja, popelji me. Bil sem Huck, od glave do peta, bister in še neizobražen, divji, komaj da sem se naučil pisati in brati v drugem ali tretjem razredu. Verjel sem vsaki prebrani besedi. Ni bilo težko. Črnci so govorili bosansko-hercegovsko-črnogorsko mešanico dialektov, vsa čast prevajalcu, si mislim danes, takrat o tem nisem razmišljal, Huck se je izražal v sokaškem narečju, teta Sally pa v slavonski ikavici. Vsi ti jeziki so mi plali po žilah, bili so resničnejši od knjižne srbohrvaščine, s katero so me pitali v šoli. V šolah, v mojem primeru. Ne, ni bilo šans, da Huck ne bi bil resničen, da jaz ne bi bil resničen. Huck je premagal vse, bil je sam na veliki reki, ki je nosila njegov čoln od pustolovščine do pustolovščine, in o tem, kako ga je oče pretepal, je govoril z nasmehom ... *Bil sem plav kot sliva* ... Najpomembnejši pa je konec. Zlobni oče je mrtev, teta Sally hoče Hucka posvojiti in, s Huckovimi besedami, *sivilizirati*, Huck pa premišljuje, kako bi pobegnil k Indijancem.

Tukaj, na koncu, je pa prišlo do razlikovanja! Teta Sally hoče Hucka posvojiti, mene ni hotel posvojiti nihče. Jaz sem tudi vedel, da Indijancev zame ni, in sem si želel, se mi zdi zdaj, da bi me kdo posvojil in *siviliziral*. Kdo tak, kot je bila teta Sally. Ampak to se nikoli ni zgodilo. Nikoli. Jaz tete Sally nisem srečal, čeprav sem bil v šestih rejniških družinah. Mene nihče ni hotel posvojiti. *Sivilizirati*. Danes vem, da so tete Sally za take, kot sem jaz, le v knjigah.

Včasih ponoči ležim z odprtimi očmi in iščem vzroke. Zakaj mene ne? Kaj je bilo na meni takega, da me nihče ni hotel? Vem, bil sem živ, preživ otrok. Bi bil lahko to razlog? Postavili so nas v vrsto, prihajali so si nas ogledovat, najbolj zanikrn in krmežljiv mulc je dobil starše, takšne, ki so hoteli biti še posebej dobri in so vzeli največjega reveža, mene pa nihče ni izbral. Sem bil prevelik? Premajhen? Presvetlolas? Pretemnook? Ne, moralo je biti nekaj drugega. Nekakšno Kajnovno znamenje. Biološki odpor. Bi o tem kaj vedel darwinizem?

Po meni v nočeh padajo besede: Odpeljite ga, kamor veste in znate, ta hudič, ta vrag, ta zlodej, ta beštija ne more ostati pri meni. Tega tukaj nočemo. Moški glasovi so odločni, ženske smrkajo, nekatere v vogale svojih črnih rut, tarnajo. Zakaj, zakaj, zakaj? Kaj sem jaz storila Bogu, da me tako kaznuje? In nikoli si ni nihče premislil, nikoli ni nihče rekel, da mu je žal in da bi rad vse popravil in da se lahko vrnem ... Domov ...?

A zaradi tega nisem zagrenjen, ne bojte se. Imam srečno družino, zdravi smo vsi, moja pokojnina je lepa ... Vse se je do zdaj srečno izšlo in ne mislim se pritoževati. Nimam psihosomatskih bolezni, mene samo zanimajo določene stvari.

Rad bi ... vedel ... občutil, zadržal ... razložil ..., kaj je osem brontozavrovih kosti in kakšne so in kaj šeststo veder mavca v mojem primeru ... Ne veste, kam bi z brontozavrovimi kostmi in mavcem, vem, da ne veste. Vam bom razložil. Tudi to je Twainov hec. Gre za to, da se je tudi on, kot mnogi drugi, spraševal, ali je Shakespeare res napisal vsa tista sijajna dela, ki mu jih pripisujejo, ali pa je nekomu le posodil svoje ime. Kandidatov in dokazov je kolikor hočete. Twain je napisal, da je življenjepis Williama iz Stratforda podoben sohi brontozavra iz pariškega muzeja. Vzameš osem pravih kosti oziroma preverljivih podatkov in jih zaliješ s šeststotimi vedri mavca – miti in legendami, blablaji, špekulacijami in nakladanji in dobiš ... nekaj, v kar hočejo verjeti vsi.

A vendar, William Shakespeare ima vsaj svoje pravo in konkretno ime, o katerem nihče ne dvomi, in čeprav ima priimek različice, je to ime podobno trdni skali sredi morja, kaj skali, celini! Jaz pa še kamenčka nimam. Ne vem, kako me je imenovala moja mati, kakšen priimek bi imel po očetu. Vem, da so mi različni rejniki štirikrat zamenjali ime. In seveda priimek tudi. Ne sprašujte me, kako je bilo to mogoče! Danes še čipiranemu psu, ki ga dobiš iz zavetišča, ne moreš kar tako spremeniti imena, takrat pa ... To pove vse, mar ne? Ko je vojna, je vojna za vse, tudi za otroke.

Med vojno so na Hrvaškem za sirote vpisovali lažne rojstne datume, največ otrok je bilo tako "rojenih" 10. aprila, ko se je rodil tudi *poglavnik* Ante Pavelić. Ante in Antonija sta bili najpogostejši imeni za sirote. Reciva, da ne vem, ali je bilo tudi meni kdaj ime Ante. Mogoče se ne spomnim vseh imen. Tistih, ki pa se jih, ne bi rad izgovoril. Nočem jih izgovarjati. Ali pa jih ne morem. Ne vem.

Jaz sem človek, ki ne ve, kako mu je v resnici ime.

Podobno je s kraji. Vprašajo me, kje sem ... kar koli že ... Rečem le: povsod. Ali na splošno: južna Bosna, notranjost Dalmacije, Slavonija. Kamen, sam kamen, na koncu pa brezbrežna širjava polj ... Kakšno drevo na obzorju, kakšen grm, podenj se lahko skriješ ... Vem, seveda vem tudi več kot to. Poznam imena krajev. Vsaj nekaterih. Tega ne pozabiš. A tudi teh nočem izgovoriti. Ali pa jih ne morem. Ne vem.

Ponoči prihajajo pome. Me selijo. Tujci. Godrnjajo. Spet on. Spet ti. Pa kaj je s tem otrokom? Kaj si spet naredil, sprašujejo. Ne vem. Zakaj? Od kod? Kam? Strpajo me v majav vroč avtomobil. Ali pa pridejo v hudem mrazu in je avtomobil premrzal. Nimam pojma. Nimam spomina. In potem nova vrata, novi rejniki, nov kraj, nova ustanova, ki so jim pa vsem rekli dom ... Dom za to in ono. Dom za vojne sirote, recimo.

Kozara, Kordun, Banija, Slavonija – vojne operacije so pred sedemdesetimi leti po teh krajih pustile za seboj tisoče vojnih sirot ... Požgite, izselite, zakoljite ... Vem, gledal sem dokumentarne filme, bral, sledil pričevanjem. Eni rečejo, da so krivi partizani. Drugi, da so bili četniki. Tretji krivijo ustaše. Nemcev sploh ne omenjajo več toliko. Za vsemi so ostajale sirote. NDH je imela v koncentracijskih taboriščih več kot dvajset tisoč otrok. Od novorojenčkov naprej. Ciganski, srbski, judovski otroci ... predvideni za smrt ... od boleznih, maltretiranja, stradeža ... Sem se mogoče rodil Ciganom, Judom, Srbom? Kje so končali moji starši? Kakšna je bila njihova usoda? So preživeli vojno? Kako? So me iskali? Imam sorodnike?

Zbiram drobce. Premetavam možnosti.

Dijana Budisavljević, Innsbruckčanka, poročena v Zagreb, je med vojno iz devetega kroga pekla, iz koncentracijskih taborišč na Hrvaškem, rešila dvanajst tisoč otrok. Šla je k nemškimi oblastem in povedala, v izborni nemščini, da to, kar delajo tod z otroki, krni ugled Nemčije ... Vpletla je Rdeči križ. Organizirala evidence. Dobila dovoljenja in vstopila v grozo. Obstaja osemsto portretov mrtvih otrok, ki jih je skrivoma posnel fotograf, ki je vstopil z njo. Ogledujem si jih v temi. Je kakšen podoben meni? Bi bil lahko, če bi se drugače zasukalo, na fotografiji jaz? Po tri trupelca so dajali v en lesen zabojček, da bi prihranili. Grobarji pa so vseeno zapisali prave številke, ker so bili za svoj posel plačani po komadu ...

Vsakemu rešenemu otroku so dali Dijanini ljudje okoli vratu kartonček s podatki. Če so podatki bili ... Prevečkrat so morali vpisati: n. n. otrok. *Nomen nescio*. Neznano ime. Neznanec. Nekaj otrok je pojedlo svoje kartončke, ali pa so se ti uničili, šele za zadnji kontingent rešencev je Dijani uspelo dobiti zanesljivejše kovinske ploščice.

Kje sem bil takrat jaz? Sem eden teh otrok? Gledam fotografije in skušam čutiti. Ampak kdo bi lahko ločil grozo, ki jo ob pogledu na take fotografije občuti vsak, in grozo, ki jo sproža zakopan lasten spomin?

Tri tisoč Dijaninih otrok ni preživelo niti prvega transporta do Zagreba, kjer so jih razkužili. Imeli so koze, tifus, uši, bolhe, diarejo, difterijo ... Ali bi moral reči: imeli smo? Sem jaz med srečneži, ki so se rešili iz devetega kroga pekla? Z Dijano ali kako drugače?

Ali pa sploh ni bilo tako in sem se rodil ženski, ki me ni hotela obdržati? Zakaj me mati ne bi hotela obdržati? Je bila mladoletna? Je bila zaljubljena v koga, ki ni bil primeren? Me je kje pustila?

Spraševal sem v domovih, v katere so me pošiljali, vendar niso vedeli. Nič čudnega. V enem od njih nas je bilo kakšnih dva tisoč. Kdo bi vedel,

kateri od nas je imel prave in kateri izmišljene papirje. Mogoče sem bil kdaj tudi brez njih.

Pred vsakim obrokom smo se postavili v vrsto, ki se je vila čez dvorišče. Vsakdo je šel mimo bolničarke, ki mu je v usta porinila žlico ribjega olja. Drugih čudežnih sredstev takrat ni bilo. Ne boš pogoltnil? Prav, stopi iz vrste, zate kosila ni.

Takrat se mi je vsakič zdelo, da bom bruhal, danes pa mislim, da mi je ribje olje pomagalo. Hočete, da naredim stojo? In dokažem svoj odlični spomin? Družil sem se z nemškimi sirotami. Jürgen Lindner, Michael Steiner, Gerhard Gruber, Peter Tischler ... hočete še kakšno ime? Vsi so jih topli, brcali, zmerjali, Švaba crkni, Švaba zgini, Švaba krepni ... nemški otroci, iz stoletnih nemških vasi, ki jim je povojna oblast starše poslala v delovna taborišča, ko je beseda Nemeč za celo Jugoslavijo postala psovka. Izgovor za nove, a enake pogrome.

Samo ti otroci so vsaj vedeli, iz katerih nemških vasi v Slavoniji prihajajo. Bili so malo starejši od mene, a so me vseeno sprejeli medse. Čutil sem z njimi. Ne vem, zakaj. Branil sem jih. Vedel sem, da so nedolžni. Da smo nedolžni. Ali pa je šlo za kaj drugega ... Do takrat sem se naučil že dobro pretepati. Braniti. Usekati. Obstati. Včasih mislim, da bi moral pogledati na internet ... Ali so še živi, ti moji bratje iz doma za sirote? Je ribje olje pomagalo tudi njim? Bi se me spomnili? Tudi oni še naredijo stojo? So kdaj našli starše? Kam so se raztepli? So bili tudi moji starši Nemeči? In jaz? Kaj sem potem jaz?

Ležim v temi in premišljujem.

So filmski prizori, ki me strašno vznemirijo. Vlak. Judje na poti v koncentracijsko taborišče. Skozi luknjo za opravljanje potrebe v tleh vagona spustijo dojenčka na progo. Nemški škornji korakajo ob vagonu. Bo Nemeč opazil otroka? Vlak odpelje. Dojenček brca z nožicami. Pride železničar in dvigne otroka. Otrokovo mater ubijejo prvi dan po prihodu v taborišče. In jaz do jutra buden.

Ne prenesem pogradov. Barak. Skupnih prenočišč. Bolnic. Zaprtih sistemov. Žvižga piščalk. Rdeče barve. Vonja krvi.

Enkrat so nas, sirote, peljali na morje. S kamionom. Vsi smo vpili moorjeeee, ko smo zagledali plavo čudo, ki nam je lizalo noge, ko smo vanj potopili stopala. Imeli smo ožgane hrbte in nekateri smo se tam naučili plavati. Kljub piščalkam, ki so nam povedale, kdaj smemo v vodo in kdaj moramo iz nje, je podnevi nekako šlo. Nabirali smo školjke in lepe gladke kamenčke. Sonce je grelo vse enako. Ko je bilo najvišje, smo posedli v senco ogromnega bora. Ampak ponoči nisem zatisnil očesa. Nisem

mogel. Tiščalo me je v prsih in dušilo v grlu, prisluškoval sem dihanju spečih otrok okoli sebe in pričakoval nekaj strašnega ... Vsako noč sem zaspal šele, ko se je začel delati dan. Tiste hiše nisem prenesel. Iz njenih zidov je prihajal strah in me davil ... Od vonja po hrani iz menze mi je bilo slabo. Zakaj?

Prebral sem, da vi z regresijo zbudite najgloblje spomine. Obljubljate, da z vašo pomočjo lahko ugotovim, kako sta se počutila starša ob spočetju, kaj se je dogajalo z njima, kakšna je bila nosečnost, kakšen je bil porod, kakšne so moje izkušnje iz najzgodnejšega otroštva ... Mislim, da bi zdaj, če se vam res posreči, lahko prenesel ... pogled nase ... kakšen sem bil takrat ... Dovolj sem star. Mogoče bi videl, kar so videli rejniki, in razumel, zakaj me niso hoteli nikjer obdržati. Hčerki se bosta poročili, dobili otroke – kaj jim bomo povedali? Smešno, pri hčerah me to ni preveč zanimalo. Povedal sem, kar sem mogel.

O prvem spominu, na primer. Neka deklica me dvigne na stol zraven stikala, jaz pa delam svetlobo in temo, prižigam in ugašam luč. Sklepam, da je bila elekrika zame nekaj posebnega, da stikala do takrat še nisem videl, moja žena pa pravi, da to ni nujno, da se vsi otroci radi tako igrajo.

In ... mogoče še starejši spomin ... nekaj rdečega okoli mene. Toplega. Varnega. Bi to lahko bila maternica? In še eden. Nekdo me drži v naročju, toplo mi je, potem pa me dvigne, hočejo me prijeti druge roke, v zraku me zazebe po hrbtu in nogah, zato zajočem ... nočem izgubiti toplega zavetja ... in prve roke me posedejo nazaj v svoje naročje ... spet je vse prav in zato neham jokati. Miren sem, a pozoren. Me bo spet zazeblo?

Ne vem, kako deluje ta vaša regresija. Če sploh deluje. Hipnotizirati se ne pustim, tudi ne vem, ali bi vam uspelo. Jaz nisem človek, ki bi hotel izgubiti nadzor. Ne vem, zakaj, lahko si le mislim.

Vem pa, da ponoči prevečkrat strmim v strop. Zlagam svojih osem brontozavrovih kosti. Jih mečem po vedeževalski plošči. Opazujem razpoke in razporeditve. In se bojim, da bo tudi šeststo veder mavca premalo za pošten življenjepis.

Na skrivaj sem se podpisoval z novimi imeni in priimki, za vsak primer, če bi se ti, pri katerih sem bil, odločili, da me obdržijo. Zaman.

Enkrat sem bil pri enih sam doma. Šel sem v drvarnico, da bi nasekal drva, da bi pokazal, kako sem priden. Drva so me naučili sekati pri prejšnjih rejnikih in bil sem ponosen, da znam vihteti sekiro. Sekal sem z užitkom, mislil sem le na pohvalo. Vsakega, ki je prišel mimo, sem veselo pozdravil, bil sem ponosen na svojo moč, spretnost, kup nasekanih drv, ki mi je rasel ob nogah, pel mi je zvok, ki nastane, ko sekira poleno razpolovi, in tisti, ki

se pojavi, ko ga razdeli še na četrтинke, osminke ... les je dišal ... In potem sem naredil še trske in vse to zložil v novo in čisto svojo skladovnico, da bo vse pripravljeno ... da jih bom presenetil. Da bodo veseli. Da bodo videli, kako priden sem. Kot bi pospravljaj in gradil svoje življenje ... O, sveta preproščina! Namesto pohval sem dobil klofuto, še danes jo čutim. *A misliš, je sopel vame tisti moški, da me bo pred ljudmi osiral en tak revež, kot si ti? Misliš, da se boš komu smilil? Misliš, da ne vem, kaj si hotel? Hotel si ljudem povedati, kako težko moraš delati pri nas! Pa si se zmotil! Iz mene se ne boš norčeval. Meni ne boš naprtil svojih umazanih podtikanj. Da mi ne greš več v drvarnico, da se ne dotakneš več sekire, preklet dan, ko sem te vzal ... Mi smo pošteni ljudje, kaj pa ti misliš. Jih kar slišim, kako govorijo, tako majhen je še, ubogo siroto so vzeli k sebi, ampak le za to, da bi jim opravljal težka dela! Pa so mi rekli, da je s teboj nekaj narobe! Nisem jim verjel. Ampak zdaj vidim, kako potuhnjen si! Kako pokvarjen!*

In potem je prišel avto in me odpeljal in sem bil spet nekje, kjer so bili na začetku spet vsi prijazni ... potem pa se je že kaj zgodilo in je prijaznost šla ...

Kakšna neumnost, za katero si ne moremo misliti, da je v življenju mogoča, a je tako resnična, da te udari bolj kot palica, brez skrbi.

Če ni bilo nič drugega, so našli kakšne preplete zadavljene mačke. Šušljali so, da sem jih jaz.

Ko sem bil v šestem razredu, me je vzela neka učiteljica, ki je veljala za zanesljivo in pravično osebo, ki odlično razlaga snov. S tem si je zgradila precejšen ugled. Učila je naravo in matematiko v petem razredu in svojim učencem na razrednih urah brala Kiplinga, *Knjigo o džungli*. Nobene težke zadolžitve nisem imel, samo njeno vnukinjo bi moral paziti dve uri na dan, od enih, ko sem se vrnil iz šole, pa do treh, ko se je iz združne trgovine, v kateri je prodajala, vrnila njena hči, ki je z možem in to hčerko živela pri njej. Učiteljica je imela tudi majhnega plešastega moža, lokalnega politika, ki je bil vedno na partijskih sestankih in smo ga le redko videvali doma. Ne spomnim se, da bi ta človek z menoj spregovoril eno samo besedo, čeprav ga nisem čutil kot sovražnika. Bil je pač molčeč tip. Tudi učiteljica se je držala povsem zase, z nikomer se ni družila, nikamor ni hodila na kavo.

Pouk je imela popoldan. Nihče ni vedel, da vsako dopoldne popije šest piv, tako trezna je bila videti. Jaz sem za pivo vedel, saj je mene pošiljala ponj, imel sem rdečo mrežico, v katero sem dal zelene in rjave steklenice, ampak niti pomislil nisem, da je ženska pijanka. Zdelo se mi je popolnoma zanesljiva. Bila je natančna, pred menoj je vedno razgrnila mesečni obračun, toliko je dobila zame od države, toliko je dala za mojo hrano in obleko, toliko mi pripada za osebno higieno, zobno pasto, šampon

in milo, toliko za žepnino ... Tudi nisem dobro razumel, zakaj želi, da jo pridem vsak večer po pouku čakati pred šolo, zakaj se me oklene, zakaj me ne izpusti vse do hišnih vrat. Bil sem zadovoljen, mislil sem, da se je navezala name. Vadil sem podpis z njenim priimkom. Ona pa je bila najbrž samo pijana.

Imel sem svojo sobo, in čeprav je bila pozimi tako mrzla, da se mi je kadilo iz ust, sem bil srečen. Takrat sem že dobro bral in sem si izračunal, do kdaj lahko berem, če naj bi spal šest ur, kar sem ocenil kot zadostno. Zgodaj sem vstal, tekel v šolo, se pošteno pripravil za pouk. Učitelji so me sprva nekam težko gledali, potem pa sem začel dobivati njihovo podporo ... Mogoče so me na neki način celo spoštovali. Učiteljica mi nikoli ni težila, rekla je, da najbrž že sam vem, kako in kaj je s spanjem, branjem, učenjem. Še bolj sem vadil podpisovanje.

Bral sem tako, da sem imel odejo do brade, knjigo pa sem držal v eni roki, dokler ni poplavela od mraza. Potem sem roko zamenjal. Prebral sem vse, kar so imeli v majhni krajevni knjižnici, ki je bila odprta enkrat ali dvakrat na teden pozno popoldan, in čeprav je bil knjižničar pravi sluzavec, ki me je zasledoval z gnusnim pogledom, me to ni odvrnilo, da ne bi hodil po knjige. Pazil sem samo, da v knjižnici nisem bil z njim nikoli sam.

Pred spanjem sem si vsak večer smel oziroma moral speči dve jajci. Stal sem pred električnim štedilnikom, na njem ponvica z oljem, za mojim hrbtom pa velika kuhinja, po tleh zloščen linolej, zelena kredenca, miza in stoli iz ultrapasa, noge so imeli aluminijaste ... V kotu je za mizo sedela učiteljica in molče kadila, včasih pa me je vprašala, kako je bilo v šoli, kaj berem, kakšne načrte imam ...

In potem je nekega dne rekla, da ni več treba, da bi jo prišel po pouku čakati. Ko sem pekel jajca, je bila za mojim hrbtom tišina. Težka kakšen cent. Ali toni. Plošča na štedilniku se segreva počasi, učiteljica molči, ne morem dočakati, da bi se olje segrelo, zato vlijem jajce na prehladno maščobo, beljak po polžje postaja bel, jajce je še surovo, ne morem jesti surovega jajca, ona pa molči ... in me gleda, kako potem jem jajce, čez rumenjaka je potegnjen sluzast nespečen beljak, ker nimam potrpljenja, da bi vzel žličko in polil maščobo po rumenjaku, jajce je ogabno, kruh je kot žganci, pocast in lepljiv, nemogoče ga je lepo odrezati, pek v tem kraju je nesposoben, kruh skoraj neužit, molk se mi lepi na hrbet, ko pomivam krožnik, molk me obdaja, ko brišem ponev in jo pospravljam v omaro ...

In vem, da je nekaj, a ne vem, kaj, in si tudi ne upam vprašati ...

Minevali so dnevi, potem pa je učiteljica vprašala mene. Kaj delaš z malo, je rekla, ko sta sama? Punčka je komaj shodila. Nič nisem delal

z njo! V stajico sem ji nametal igrače in čakal, da mineta dve uri, da pride domov njena mama. Sploh me ni zanimala. Ali je res, je rekla, da si jo naučil poljubljati se z jezikom? Nisem vedel, kaj me sprašuje. Star sem bil enajst let, hodil sem v šesti razred, o poljubljanju se mi še sanjalo ni. Hči je učiteljici povedala, da ji je mala, ko jo je poljubila, porinila jeziček v usta. In da sem jo tega zagotovo naučil jaz. Da sem navaden pokvarjenec. Ničesar nisem bil sposoben reči in bilo me je sram, sram celo zanikati, ne vem, zakaj. Mogoče zato, ker je bila sodba že izrečena in ... Ne vem, zakaj sem molčal. Vedel sem, da je tako ali tako konec. Da me tudi učiteljica ne bo posvojila in da je tako še bolje. Ne bom več veliko večerov stal pri štedilniku in gledal v jajčni beljak, ti dnevi so zdaj že prešteti in z vsakim večerom jih je manj. In so prišli popoldan, ko učiteljice ni bilo doma, in so me odpeljali in se niti poslovila nisva. Zdaj je gotovo že mrtva, če ne bi bila, vam tega mogoče sploh ne bi povedal.

In to je skoraj vse, česar se spomnim iz časov pred gimnazijo. Zadnja rejnica, naj bo tudi njej lahka zemlja, me je poslala v internat. Nekajkrat me je prišla obiskat, posvojila pa me tudi ona ni. Najbrž ji niso pustili sorodniki, ki so se bali, da bodo izgubili dediščino. Bila je zdravnica.

Potem sem šel na univerzo, diplomiral, spoznal bodočo ženo ... Dve leti sva čakala, da so mi našli in zbrali papirje, ki sem jih potreboval za poroko ...

Vem, da mi ne boste mogli odgovoriti na vsa vprašanja, vem, da regresija mogoče ne bo delovala, kljub vsemu sem človek razuma. Toda kaj lahko izgubim? Tistih nekaj fičnikov za vaš honorar?

Če mi boste pomagali najti eno samo pravo brontozavrovo kost, vam bom plačal trojni honorar, pa še domov vas bom povabil ... Moj gost boste. In bova na kost zlila še kakšno vedro mavca. Ker jaz sem vesel človek, kar vam bo takoj jasno, če boste prebrali kakšno mojo humoresko.